

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 48998
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

23 Subat 2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

7/22622 } G.K.73
7/22702 - 7/22703 }
7/22705 - 7/22707 }
7/23336 - 7/23339 }
7/23343 } G.K.83
7/23346 }
7/23352 - 7/23354 }
7/23358 - 7/23359 }

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Liste (9 Adet- 9 Sayfa)

-Cevap Yazısı (68 Adet, 116 Sayfa)

7/23552-7/23554 G.K.86 }
7/15624 }
7/15627 }
7/16443 } G.K.12
7/16454 - 7/16457 }
7/17975 - 7/17978 }
7/17093 - 7/17094 }
7/19075 G.K.21
7/23775 } G.K.91
7/23782 }
7/22855 - 7/22857 } G.K.76
7/22859 }
7/22999 - 7/23001 } G.K.77
7/23004 }
7/23090 - 7/23091 }
7/23094 }
7/7669 - 7/7673 } G.K.84
7/7675 - 7/7676 }

7/21537 } G.K.50
7/21546 }
7/22281 - 7/22282 G.K.64
7/14328 } G.K.11
7/15370 }
7/11848 G.K.142
7/18821 G.K.18
7/13832 G.K.10
7/22461 } G.K.68
7/22463 }

**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ
SAYIN LÜTFÜ TÜRKKAN'IN
TBMM 7/15370 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Ege Bölgesi'nin en yüksek dağı olan Murat Dağı'nda yapılacak olan altın madeni arama çalışmaları için Anadolu Export Maden Sanayi ve Tic.A.Ş. tarafından Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın izniyle İR.85899 ruhsat numarasıyla ÇED raporu alınmıştır. ÇED alanı; Kütahya merkezine kuş uçuşu yaklaşık 65 km. mesafede, Gediz merkeze ise kuş uçuşu yaklaşık 16 km. mesafede yer almaktadır. ÇED sahasına en yakın konut kuş uçuşu yaklaşık 360 metre mesafede Gediz İlçesi'ne bağlı Karaağaç Köyü'nde bulunmaktadır. Murat Dağı Kayak Merkezi ve içme suyu amaçlı olan Küçükşu Barajı da ÇED alanına yakındır.

Murat Dağı, yıldı atlarına ve kırmızı geyik gibi birçok yaban hayvanına da ev 'sahipliği yapmaktadır. Birçok endemik türün yaşadığı Murat Dağı aynı zamanda çok sayıda büyükbaş ve küçükbaş hayvan için mera olarak kullanılmaktadır. Çalışmalar ölümcül sonuçları bilinen bir kimyasal olan siyanür ile yapılacaktır. Arama faaliyetlerinde kullanılacak ağır metaller toprağa karışacak ve doğamıza zarar verecektir. Tamamı 534 hektardan oluşan proje sahası nedeniyle Türkiye'nin önemli havzalarından biri olan Gediz Havzası da maden arama çalışmalarından etkilenecektir. Bölgenin Türkiye'nin 1.derece tehlikeli deprem bölgesi içerisinde olması durumun ayrı -bir vahametini göstermektedir. Projenin hayata geçirilmesi durumunda içme ve yer altı sularının yok olacağı ve bölgede kuraklığın da baş göstereceği belirtiliyor.

Bu bilgiler çerçevesinde;

1-Ege Bölgesi'nin eşsiz doğa güzelliklerinden birisi olmasına ve arama faaliyetlerinde kullanılacak ağır metallerin doğaya zarar vereceği bilinmesine rağmen Murat Dağı'nda yapılacak altın madeni arama çalışmaları için Anadolu Export Maden Sanayi ve Tic.A.Ş.'ye neden izin verilmiştir? Bu firmanın bir ayrıcalığı var mıdır?

2-Ölümcül sonuçları bilinmesine rağmen siyanür ile yapılacak bir çalışmaya izin verilmesi ve bile bile canlı hayatının tehlikeye atılması hakkında Bakanlık olarak görüşünüz nedir?

3-Bu bölgede yapılacak altın madeni arama çalışmaları için verilen ÇED Raporu'nun sonuçları nasıldır? Bu konuda ilgili kişilerin, kuramların ve STK'ların görüşleri alınmış mıdır?

4-Altın madeni arama çalışmalarının Gediz'e bağlı Karaağaç köyünü de etkileyecek olması dikkate alınmış mıdır? Bu konuda Bakanlığınız tarafından herhangi bir tedbir alınmış mıdır?

5-ÇED Alanı'na yakın olan Murat Dağı Kayak Merkezi ve içme suyu amaçlı olan Küçükşu Barajı'nın maden arama çalışmalarından olumsuz etkilenmemesi için alınmış bir tedbir var mıdır?

6-Arama çalışmalarında kullanılacak siyanür sızıntısının Uşak'ın içme suyunu sağlayan Küçükler Barajı'nda neden olacağı zehirlenmeye karşı ne gibi tedbirler alınmıştır?

7-Murat Dağı'nın ev sahipliği yaptığı yıldı atları ve kırmızı geyik gibi birçok yaban hayvanı, büyükbaş ve küçükbaş hayvan ayrıca birçok endemik türün arama çalışmalarından olumsuz

etkilenecek olması dikkate alınmış mıdır? Bu konuda Bakanlık olarak ne gibi tedbirler alınmıştır?

8-Maden arama faaliyetlerinin yapılması planlanan bölgede insan sağlığı üzerinde yaratacağı olumsuz durumlara karşı Sağlık Bakanlığı ile ortaklaşa yürütülen bir çalışma var mıdır?

9-Bölge insanının doğaya ve insanlığa zarar verecek olan maden arama faaliyetleri çalışmalarının bir an önce durdurulması talebine karşı olumlu cevap verilecek midir?

CEVAPLAR:

1,3-Proje için yürütülen ÇED sürecinde, ilgili kurum ve kuruluşlar kendi görev/yetki/sorumlulukları kapsamında değerlendirme yaparak projenin gerçekleşmesinde sakınca olmadığını bildirmişlerdir. Proje için verilen ÇED Olumlu kararı, Çevre Kanunu ve ÇED Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

2,6-Projede altının zenginleştirme aşamasında kullanılacak siyanür ve bu çalışmalara ilişkin yöntem ve önlemler ÇED Raporunda incelenip değerlendirilmiş olup Maden Atık Yönetim Planı hazırlanmıştır.

4,5,7- Projenin yeri ve etki alanının mevcut çevresel özellikleri detaylı olarak ÇED Raporunda yer almakta olup, inşaat ve işletme aşamasında oluşabilecek çevresel etkiler ve alınacak önlemler incelenmiştir. Tüm modelleme çalışmaları ilgili mevzuatlar kapsamında etki alanları göz önünde bulundurularak değerlendirilmiştir. ÇED sürecinde, İnceleme-Değerlendirme Komisyonunda yer alan *Kültür ve Turizm Bakanlığı-Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü* söz konusu hususları görev/yetki/sorumlulukları kapsamında değerlendirmişlerdir.

8-Projenin ÇED sürecinde *Kütahya Sağlık İl Müdürlüğü* ve *Uşak Sağlık İl Müdürlüğü* İnceleme-Değerlendirme Komisyonunda yer almış olup proje hakkında olumlu görüşlerini bildirmişlerdir.

9-ÇED Raporları bilimsel veri, bilgi ve belgeye dayandırılarak, arazi çalışmaları yapılarak hazırlanmaktadır. Bu Raporlar ilgili kurum ve kuruluş temsilcilerinin oluşturduğu, konunun uzmanı kişilerce değerlendirilerek karara bağlanmaktadır. Ayrıca, Bakanlığımız ve İl Müdürlüğümüz’ce yapılan denetimlerde Çevre Mevzuatı’nda belirtilen usul ve esaslara uyulmadığı tespit edilen işletmelere idari para cezası uygulanmakta, çevre ve insan sağlığı için tehlike yaratan işletmelerin faaliyeti kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulmaktadır.